

USTA WILLIAM

Yazarlar Shakespeare'i Okurken

THEODERE LEINWAND

Çeviri: Dr. Başak Renda Korkmaz

© KARAKARGA YAYINLARI 312

*Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

USTA WILLIAM

Theodere Leinwand

Özgün Adı:

The Great William: Writers Reading Shakespeare

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Çeviri: Başak Renda Korkmaz

Editör: Seçil Epik

Kapak Tasarımı: Sedat Gösterikli

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

© 2016 The University of Chicago - All rights reserved.

Türkçe yayım hakları AnatoliaLit Telif Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

1. Baskı: Eylül 2020

ISBN: 978-625-7217-07-1

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumaloğlu, Mustafa Kutlukhan Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

 karakarga.com

 info@karakarga.com

 karakargayayinlari

 karakargayayinlari

 karakargayayin

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 48625

İçindekiler

Teşekkür 7

Önsöz 11

Bölüm I

Samuel Taylor Coleridge'in Shakespeare Hakkındaki
Son Derece Etkileyici Fikirleri 25

Bölüm II

John Keats ve Bir Kez Daha Oturup Shakespeare Okumak Üzerine 69

Bölüm III

Virginia Woolf "Usta William"ı Okuyor 105

Bölüm IV

Charles Olson'ın "Nesnelci Shakespeare'i" 137

Bölüm V

John Berryman'ın Shakespeare'i / Shakespeare'in John Berryman'ı 173

Bölüm VI

Allen Ginsberg'den Shakespeare'in Nükteli İfadeleri Üzerine 215

Bölüm VII

Shakespeare'in Tamamını Okuyan Ted Hughes 255

Sonuç 297

Çevirmenin Notu 305

Notlar 311

TEŞEKKÜR

Uzun zamandır Shakespeare okuyan biri olarak, bu kitapta konu ettiğim yedi Shakespeare okurunun gösterdiği çarpıcılık, zekâ ve beğeni beni duygulandırdı. Bu okurların arşivlerinde zaman geçirmek, Shakespeare eserlerini okurken sayfaların kenarına aldıkları notlara bakmakla kalmayıp defterlerini, günlüklerini ve mektuplarını okumak benim için çok keyifliydi. Ayrıca; Jonathan Auerbach, Amanda Bailey, Kent Cartwright, William Cohen, Michael Collier, Neil Corcoran, Stephen Donadio, Neil Fraistat, Ivy Goodman, Kenneth Gross, John Haffenden, John Irwin, Robert Levine, Elizabeth Loizeaux, William Loizeaux, J. D. McClatchy, Kevin Nesline, Howard Norman, Stanley Plumly, Adele Seeff, Christopher Reid, James Shapiro, Anita Sherman, Jeffrey Skoblow, Richard Strier, Joshua Weiner ve Frank Whigham'ın desteği ve önerileri de benim için çok değerliydi. University of Chicago Press'teki editörlerim Randy Petilos ve Alan Thomas'ın yanı sıra yine Press'ten Mary Corrado ve redaktörüm Nick Murray ile birlikte çalışmak benim için büyük bir zevkti.

Emory Üniversitesi'nin El Yazmaları, Arşivler ve Nadir Bulunan Kitaplar Kütüphanesi'nden Steve Ennis, David Faulds, Sara Logue ve Kathy Shoemaker; Connecticut Üniversitesi Thomas J. Dodd Araştırma Merkezi'ndeki Charles Olson Araştırma Koleksiyonu, Arşivler ve Özel Koleksiyonlar bölümünden Melissa Watterworth; Minnesota Üniversitesi Kütüphaneleri Edebi El Yazmaları Koleksiyonu bölümünden Kathryn Hujda; Stanford Üniversitesi Kütüphaneleri Özel Koleksiyonlar ve Üniversite Arşivleri bölümünden Peter Whidden ve Tim Noakes; Folger Shakespeare Kütüphanesi'nden Betsy Walsh ve Londra Metropolitan Arşivi'nden David Luck bana çok yardımcı oldular. Bir zamanlar Maryland Üniversitesi Lisansüstü Araştırma Kurulu olup şimdilerde Araştırma ve Burs Ödülleri adını taşıyan kurum da pek çok kez araştırmamı cömertçe destekledi.

En önemlisi, Joan, Sarah ve Jesse'ye çok şey borçluyum. Ben bu kitabı yazarken, üçü de uzak yakın fark etmeden, hep yanımda oldular.

Bölüm 1, daha önce *Studies in Romanticism* 46, no.1 (2007), 77-104'te "Shakespeare, Coleridge, Intellectualization" ("Shakespeare, Coleridge, Entelektüoyum") adıyla yer aldı. Yazar, Boston Üniversitesi Mütevelli Heyeti'ne teşekkür eder. Bölüm 2, ilk olarak *The Kenyon Review*, Bahar 2002, Cilt XXIV, Sayı 2'de yer aldı. Bölüm 3, daha önce *The Yale Review* 93 (Nisan 2005)'te; Bölüm 4 *New England Review* 32, no. 4 (2011-2012)'te; Bölüm 5 *The Hopkins Review* 2, no. 3 (2009)'te ve son olarak Bölüm 7 *New England Review* 30, no. 2 (2009)'de yer aldı.

***

Yazar, Virginia Woolf Mirası Edebi Temsilcisi olan Yazarlar Derneği'ne teşekkürü bir borç bilir. *The Virginia Woolf Manuscripts: From the Henry W. And Albert A. Berg Collection of the New York Public Library* (Virginia Woolf Elyazmaları: Henry W. ve Albert A. Berg Koleksiyonu, New York Halk Kütüphanesi), Astor, Lenox ve Tilden Vakıfları'nın izniyle aktarılmıştır. *Virginia Woolf Manuscripts in the Monks House Papers University of Sussex* (Virginia Woolf Elyazmaları, Monks House Belgeleri, Sussex Üniversitesi) de Sussex Üniversitesi'nin izniyle aktarılmıştır.

***

Charles Olson'un kendisi hayattayken basılan eserlerinin telif hakkı Charles Olson Mirası'na aittir. Charles Olson'un daha önce yayınlanmamış olan eserlerinin telif hakkı Connecticut Üniversitesi Kütüphaneleri'ne ait olup Connecticut Üniversitesi'nin izniyle kullanılmakta ve Connecticut Üniversitesi'ndeki Thomas J. Dodd Araştırma Merkezi Charles Olson Araştırma Koleksiyonu, Arşiv ve Özel Koleksiyonlar'da saklanmaktadır.

John Berryman Eserleri (MSS 43), Edebi El Yazmaları Koleksiyonu, Minnesota Üniversitesi Kütüphaneleri, Minneapolis'in ve telif hakkı sahibi Kate Donahue'nun izniyle aktarılmıştır.

Allen Ginsberg'in eserleri, Stanford Üniversitesi Kütüphaneleri, Özel Koleksiyonlar ve Üniversite Arşivleri Bölümü'nün izniyle aktarılmıştır. Allen Ginsberg tarafından kaleme alınan ve telif hakkı [1975, 2015] [1980, 2015] [1976, 2015] [1980, 2015] Allen Ginsberg Vakfı'na ait olan Allen Ginsberg Eserleri'nden yapılan alıntılar Wylie Temsilcilik LLC'nin izniyle kullanılmıştır.

Ted Hughes Koleksiyonu (MSS 644), El Yazmaları, Arşivler ve Nadir Bulunan Kitaplar Kütüphanesi, Emory Üniversitesi'nin nazik izniyle kullanılmış olup telif hakkı sahibi Carol Hughes'ın izniyle yeniden basılmıştır. © Ted Hughes Miras ve Miras'ın izniyle yeniden basılmıştır. Ted Hughes Miras Mülkü, Faber ve Faber Ltd., yayıncılar.

Bütün Shakespeare alıntıları, Stephen Orgel ve A. R. Braunmuller (New York: Penguin Books, 2002) tarafından yayına hazırlanan *William Shakespeare: The Complete Works*'ten (*William Shakespeare: Bütün Eserleri*) yapılmıştır.

Theodore B. Leinwand

***

Uzun ve meşakkatli bir çalışmanın sonunda daima yanımda olan kadim dostum, seçkin akademisyen Prof. Dr. Hande Seber'e bana verdiği destek için teşekkürü bir borç biliyorum. Genç meslektaşım Sakine Koca Sincer, elimi bir an bile bırakmayan Ali, yaşama sevincim Ekin'im ve Efil'im, sizlerin desteği olmasaydı bu çalışma tamamlanamazdı. Bana başladığım işi bitirmeyi ve hep üretken olmayı öğütleyen Ayla – Nahit Renda, minnettarım.

Dr. Başak Renda Korkmaz, Çevirmen

ÖNSÖZ

Sahip olduğum ilk *Complete Works of Shakespeare* (*Shakespeare'in Bütün Eserleri*) kitabını 1970 yılında almıştım. Editörlüğünü William Allan Neilson ve Charles Jarvis Hill'in yaptığı, 1942 New Cambridge basımı bir kitaptı. O ve ondan sonraki yıl kitapta okuduğum otuz bir oyunun '*marginalia*'sına yani derkenarına, biraz da taşırarak, mavi mürekkeple notlar almıştım. Yırtılan cildini dört parça izole bantla tutturduğum o kitap hâlâ duruyor. Hatta sağdaki ilk boş, oldukça kalın sayfasına, bana o oyunları okurken yol gösteren profesöre ithafen "Edwin Barret'e" diye yazmışım. Eğer derkenarlara düşülen notlar, diğer bir deyişle 'adversaria', hayranlık, kendini ispat etme, tepki gösterme, tartışma veya rekabet (zaman zaman kendinden kitapları hakkında yorumlar yazmasını isteyen arkadaşlarına notlar yazan Coleridge'in durumunda olduğu gibi) anlamına geliyorsa, o zaman ben de bu notlar aracılığıyla bir şekilde Shakespeare'le, Barrett'le, nadiren de olsa Neilson ve Hill'le ama çoğunlukla da kendimle sohbet etmişim. Shakespeare'in oyunlarının internette ve kitapçılarda satılan eski nüshalarında okurların derkenarlara düştüğü notlar onların da benzer şekilde birileriyle sohbet ettiğini gösteriyor.

Yaklaşık on yıl sonra, öğretmenliğe başladığımda, Neilson ve Hill baskısını bir kenara bırakıp, sınıflarımda kullanmak üzere, piyasada hazır bulunan *Complete Pelican Shakespeare*'i (*Pelikan Yayınları Shakespeare'in Tüm Eserleri*'ni) sipariş ettim. Hemen hemen dört yıl sonra sınıflarımdan birinde "Ner ve Por, Yahut Shakespeare'i Öğretmek" başlıklı kısa bir yazı yazmama neden olan bir olay yaşandı. Bir öğrencim herkes tarafından bilinen iki sütunluk *Complete Works* formatından okuduğu *The Merchant of Venice* (*Venedikli Tacir*) yaptığı alıntılarda konuşma örnekleri yazarken editörün Oyundaki Kişiler listesinde kullandığı Nerissa ve Portra isimlerinin orijinal halleri yerine kısaltılmış hallerini kullandığı bir ödev teslim etti. Ödev, Shakespeare'in oyunlarını okurken seçtiğimiz baskıların bizim okumamız, anlamamız ve hatta aldığımız zevk üzerindeki etkileri konusunda düşünmeme neden oldu. 'Quarto'^{aa} baskısı mı 'Folio'^{aa} baskısı mı, orijinal imla kuralları mı, modern

imla kuralları mı, düzyazı mı, şiir mi kavramları arasında uzun zamandır süregelen tartışmaların farkındaydım. Benim yazım, yeni başlayanlara da, konunun uzmanı olanlara da, açıkçası bütün okurlara hitap eder. Shakespeare'in değişik baskılarının ebadı, ağırlığı ve kalitesinin (bir tarafta ciltli *Complete Works*, diğer tarafta tek tek oyunların yer aldığı karton kapaklı basımlar, kâğıt hamuru, ciltleme, kapak düzeni, punto ve yazı karakteri) ve sayfa mizanpajının (sayfa kenarlarında bırakılan boşluklar, kısaltılmış konuşma örneklerinin kullanılmasına neden olan tek veya iki sütun formatı, metnin yanlarına veya altına yazılan açıklamalar ve notlar) okur üzerinde bıraktığı etkiyi merak ediyordum. Uzun zaman önce Keats ve Shakespeare'in hem 'Folio' hem de 'duodecimo'^{aa} basımlarının olduğunu öğrendim, okurun tek elinde tutabileceği bir baskıdan okumasıyla, mutlaka dizlerine veya masaya koymasını gerektirecek büyüklükteki bir baskıdan okuması arasındaki farkı merak ettim.

Ner ve Por yazımdan başlayarak, Shakespeare okurken kendimde meydana gelen değişiklikleri hissetmek ve sonrasında Keats'in mektuplarını tekrar okurken onun 'Folio' baskısı *Hamlet* ve *Kral Lear* metinlerinin arasında kalan bir sayfa boşluğuna yazdığı soneyi ("On sitting down to read King Lear once again") [*"Kral Lear"ı Tekrar Okumak Üzerine*] fark etmek beni yoğun, karmaşık ve zekice yaptıkları Shakespeare okumalarının insanı hem eğiten hem de hemen harekete geçiren bir etkiye sahip olduğu yazarlarla ilgili bir çalışma yapmaya yönlendirdi. *Usta William: Yazarlar Shakespeare'i Okurken*'in içinde yer alan incelemeler Samuel Taylor Coleridge, John Keats, Virginia Woolf, Charles Olson, John Berryman, Allen Ginsberg ve Ted Hughes'un Shakespeare okumalarını karşılaştırmakta, tanımlamakta ve yorumlamaktadır. Kitabın her bölümü bir tartışmadan ziyade bir makale niteliğindedir ve her bir bölüm kendi yöntemleriyle okuduklarını kâh kabullenen kâh onlara karşı çıkan veya okuduklarıyla kâh coşan kâh onlardan tedirgin olan, âdeta bir edebiyat uzmanı olan Shakespeare okurlarına hitap etmektedir. Birkaç nadir istisna dışında ki benimki onlardan biri değildir, bu kitap Shakespeare'in sözügeçen yazarlar üzerindeki etkisini ele almaktadır. Elbette bu konuda yazılmış mükemmel kitaplar ve makaleler var ancak benim yapmaya çalıştığım okumalarını yaparken âdeta her yazarın "burnunun dibinde" (Ginsberg olsa böyle ifade ederdi) olmaktadır.¹ Çalışmamı tercihen yazarların kendi oyun ve şiir nüshalarında derkenara düştükleri notlara dayandırarak yaptım ve Woolf hariç, her yazarı incelerken az veya çok bu notlar üzerinde yoğunlaştım. Resmin bütünü oluşturmak için ise defterler, tutulan notlar, hatıra defterleri, günceler, basılmamış elyazmaları, hatıralar ve anılar, basılmış makaleler,

çizimler, tablolar, ders notları, okuma kayıtları ve sınıf içinde tutulan kayıtlardan faydalandım. Bazı arşivler öylesine geniştir ki (Berryman) sadece Shakespeare'le ilgili olan yazıları bile güçlükle inceleyebildim, karşılaştığım bazı Shakespeare materyalinde ise hiç yorum yapılmamıştı (tahmin edileceği gibi Keats ve Coleridge'in yazıları bu konuda istisnadır) ve bazı Shakespeare baskıları da (Ted Hughes'a ait olan gibi) benim için yasak bölgeydi. Shakespeare nüshaları üzerine hiç not düşmemiş olan, hatta nüshalarına hiç ulaşamadığım yazarların uzun ve asap bozucu bir listesi var (Karl Marx, Joseph Conrad, Mark Twain, Oscar Wilde, D. H. Lawrence, Frank Harris, H.D., Wyndham Lewis, Anne Sexton bunlardan sadece bazıları). Son olarak bu kişiler dışında beni hayal kırıklığına uğratan bir isim var: Louis Zukofsky Shakespeare'le derinlemesine ilgilenmiş ve Shakespeare nüshalarına detaylı notlar düşmüş bir yazardır. Ancak Zukofsky'nin oğlu Teksas Üniversitesi Harry Ransom Merkezinde arşivlenmiş olan bu nüshaları incelememi engelleyemeyeceğini bildiğini ancak babası tarafından kaleme alınmış hiçbir yazıyı yayınlamama veya onlardan alıntı yapmama izin vermeyeceğini söyleyerek beni uyardı.

Söz edilen yedi yazarın Shakespeare'e duydukları inançlı ve gayretli ilgi aşıkardır. Her biri deneyimledikleri bu süreçten büyük zevk almışlar ama azımsanamayacak kadar da meşakkat çekmişlerdir. James Boswell Dr. Johnson'un "bir kitabı anlama yolunda kaydedilen gelişmenin içinde zevk almaktan çok acı çekmek vardır" sözlerini kayıtlara geçirmiştir. Berryman ise Mark Van Doren'e şöyle yazmıştır: "*Lear*'ın yeniden gözden geçirilmesi hızla devam ediyor ve bu beni başka hiçbir şey yapamayacak kadar mahvediyor ama ben zaten bu uğurda mahvolmaya gönüllüyüm."² Ginsberg Shakespeare okumaktan mütemadiyen zevk alan bir okur olarak Ozan'la³ ilgili tek bir üstü kapalı huzursuzluk ifadesini ağzından kaçırmaz. Olson, Robert Creeley'e Shakespeare'in kendini "hiddetli" ve "sersemlemiş" bir hale getirdiğini yazmıştır. Keats ise yarı şaka yarı ciddi, John Hamilton Reynolds'a Shakespeare'in "gerçek bir şiir severi her çeşit kötü muameleyle şaşkına çevirdiğini" söylemiştir. Woolf günlüğüne şöyle yazar; "Shakespeare'in zihni öylesine mükemmel bir esnekliğe sahiptir ki her tür fikir silsilesini tazeleyip parlatabilir ve bu esneklik âdeta daha önceden fark edilmemiş çiçeklerden bir yağmurun üzerimize yağmasına izin verir. O halde artık bundan sonra kim bir şey yazmaya kalkışabilir?" Yazarların yorumları sadece dokunaklı değil, tahmin edeceğimiz gibi açıklayıcıdır da aynı zamanda. Hughes yirmi seneyi aşkın bir sürede, hem el yazmalarında ve mektuplarında, hem de oldukça geniş not kâğıtları üzerinde birbiri peşi sıra karaladığı ve mürekkeple koyulaştırdığı grafik şablonlarıyla

kendi “tragedya denklemini” (Shakespeare oyunları için kendi “maymuncuğunu”) bulmayı başarır. Tezinin onu alay konusu haline getirebileceğini düşünmediği bir an bile yoktur ama o çalışmalarını sebatla ve sistemli bir şekilde sürdürür. Olson ise Creeley’e Shakespeare’in son dönem oyunlarındaki vezin tekniğiyle ilgili duyduğu heyecanı anlatırken beklenmeyen bir şekilde kendi “İzdüşümsel Şiir” manifestosunun geçerliliğini kanıtlamış olur. Ginsberg, Naropa sınıflarından birinde “*Fırtına*”yı yüksek sesle okurken, kendi deyimiyle “Shakespeare’in aktörler için önerdiği konuşma biçiminin” ne olduğunu bir tesadüf eseri keşfeder. Bu yazarlar Shakespeare’i okurken hiçbir zaman isteksiz veya dikkatsiz değillerdir. Aksine ısrarcı ve gerçekten sadıklardır ve her biri sonunda riske edeceği bir şeyle karşılaşır.

Shakespeare bir yazarın yazılarına sızmadan önce, o yazılar Shakespeare’in etkisine karşı bir bağışıklık taşıyor olsa bile, önce okuma gelir, sessizce veya yüksek sesle telaffuz etmek, anlam katmak, duraklamalar, atlamalar, tekrar geri dönülen pasajlar, önceden tahmin edilen dizeler ve bazen sadece bir kelime, bazen neredeyse bir paragraf uzunluğunda derkenarlara veya defterlere düşülen notlar, yapılan işaretlemeler veya yorumlar.⁴ Canlılık, karışıklık, zevk alma, yorgunluk, şaşkınlık, düşünme hepsi aynı anda bir aradadır. Schelling’in bir cildinin ilk sayfasına Coleridge şöyle yazmıştır; “okurken mantık yürüttüğüm, tartıştığım ve değer verdiğim bir kitap, aynen kendi kendime muhakeme yaptığım zamanlarda olduğu gibi.”⁵ Birkaç ciltten oluşan Bollingen Coleridge’in derkenarlarına düşülen notlar bunu kanıtlar niteliktedir ama Coleridge’in Shakespeare’in derkenarlarına düştüğü notlar asla bütünüyle ussal değildir. Theobald’ın 1773 basımı “*Kısasa Kısas*” derkenarlarında “korkunç” ve “iğrenç” kelimeleriyle karşılaşırız (CM, 4.693). Coleridge’in William Warburton’un redaktör olarak yaptığı müdahalelere karşı duyduğu öfke sabırsızlıkla başlayıp alaycı bir şekilde onu bu işten azletmeye kadar varır. Bazı yazarların (örneğin W.H. Auden’in *Hal ve Falstaff* veya T.S. Elliot’un *Hamlet*) Shakespeare yorumlarının tutarsızlığı dikkat çekici olsa da, yazarların genellikle Shakespeare’e cümle veya kelime düzeyinde ihtimam göstermiş olmaları hiç de şaşırtıcı değildir. Keats “onun güzel cümlelerin üzerine aynı bir sevgilin üzerine titrediği gibi titrediğini” yazmıştır.⁶ 1980 yılında bir Naropa Temel Şiir Dersinde Ginsberg’e 116. Sone’nin bir dizesi o kadar iç gıcıklayıcı gelir ki (“[Zaman] orağını savurarak yaklaşıyor”) biraz da nükteli bir şekilde defalarca tekrarlar aynı cümleyi. Ginsberg’in hoşuna giden gülünç bir şekilde ritmin birden değişmesidir. Elimizde Virginia Woolf’un Shakespeare okurken

hiç ses kaydı yok ama not defterlerinden birine *Coriolanus*'un "oldukça sıksık ve eliptik yazı biçimi"nin "okunmasının kolay olmadığını" yazmıştır. Günlüğüne Shakespeare'in "çabukluğuna, mübalağa ve kelime icat etme gücüne" hayran olduğunu yazmıştır. On sekizinci yüzyılın ünlü editörü Lewis Theobald Shakespeare'in *Kış Masalı*'nda Paulina'nın Leontes'e aptal demesine izin vermiş olmasının mümkün olmadığını düşünür. Coleridge ise "kulağa Shakespeare üslubuna uygun" geldiğini ve "kullanılan gramerin Shakespeare üslubuyla" yazıldığını söyleyerek bu fikre karşı çıkar. Berryman'ı ele aldığım bölümde, onun *Kral Lear*'ı basıma hazırladığı yaklaşık iki senelik dönemde on beş ila on sekiz saatlik çalışmalar yaptığı günler üzerinde durdum. Berryman hem quarto ve folio baskıları arasındaki farklılıklarla ilgili kendi görüşünü öne sürmüş, hem de aynı zamanda oyunlardaki her bir kelimeyle ayrı ayrı mücadele etmek zorunda kalmıştır. Meşhur dönüm noktalarını ele aldığımda Berryman kavgaya dâhil olmuş oluyor, bu nedenle bir şairin nasıl şevkle ve ele avuca sığmaz bir azimle Shakespeare'i okuduğunun en güçlü ifadesi olan bir örnek üzerinde duracağım. Okurumu Berryman'la birlikte bir dipsiz kuyuya atma riskini göze alıyorum çünkü orada bizi sınırlandıran (matematikçilerin dejenerasyon durumu diye adlandırdıkları) ama aynı zamanda da geniş kapsamlı (sözkonusu yazarların Shakespeare'i yorumlarken kullandıkları titiz yöntemleri gösteren) bir örnekle karşılaşacağız. Bu örnekteki sadece önemsiz ayrıntıları bile gözden geçirmek Berryman'ın nefes kesen coşkusu görmek için yeterli olacaktır. Sözkonusu örnek *Kral Lear*'ın 4. Perde, 1. Sahnesinde Edgar'ın kör edilmiş babası Gloucester'in bir Yaşlı Adam'ın yardımıyla yürüdüğünü gördüğünde onu nasıl tasvir ettiği: Gloucester Quarto 1A, Quarto 2 ve 1623 Folio baskılarında "bir dilenci gibi" diye tasvir edilirken Quarto 1B baskısında "kan çanağı gözlerle" ifadesiyle tanımlanır. Berryman hayran olduğu, hatta taptığı Columbia profesörü Mark Van Doren'e "bir dilenci gibi ... sanırım Shakespeare'deki en zayıf ifade" diye yazmıştır.⁹ Berryman neden böyle düşündüğünü söylemez ama sanırım bunu söyleyen akademisyen-editör Berryman değil erbap ozan Berryman'dır. İki hafta sonra daha da hararetli bir üslupla Van Doren'e "birinin benimle aynı asabiyeti paylaştığını bilmek yalnız olmadığımı hissettirse de sizin 'bir dilenci gibi' ifadesi yüzünden azap çektiğinizi görmekten nefret ediyorum" diye yazar. Değişik seçenekler üzerinde titizlikle denemeler yapmakta olan Berryman eski hocasına "inancım uğruna mücadele verirken yarım düzine olasılık" çıktı karşıma der (227). "Bir dilenci gibi" oyunun oldukça üzücü bir sahnesinde konu dışında kalmış bir ifade gibidir, Berryman'a göre belirsiz ve banaldir. Ancak öyle bile olsa